

TOEKOMSTMAKERS
VERTELLEN

TOEKOMST MAKERS VERTELLEN

WAAROM
JONG TALENT
IN FRYSLAN
BLIJFT

CLUB DIPLOMATIQUE
FRYSLAN

NOORDBOEK

Deze uitgave kwam mede tot stand met steun van:
Gemeente Leeuwarden en Provincie Fryslân

Friesland Doet is een initiatief van de Club Diplomatique Fryslân,
ondersteund door de provincie Fryslân.

De in dit boek opgenomen interviews met jongeren zijn op verzoek van
Club Diplomatique Fryslân gemaakt door Karen Hogenbirk. Ze maken
onderdeel uit van een serie van 194 verhalen die in 2023 en 2024 onder de
noemer Friesland Doet gepubliceerd zijn op LinkedIn en Instagram.

© 2025 uitgeverij Noordboek

Omslagontwerp en boekverzorging: Barbara Jonkers

ISBN 978 94 6471 375 6

NUR 900 | 809

*Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand,
of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van uitgeverij Noordboek,
Hellingbaas 1, 8401 JH Gorredijk, Nederland – info@noordboek.nl.
De uitgeverij stelt alles in het werk om op milieuvriendelijke en duurzame
wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van dit boek is
gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship
Council (fsc) mag dragen. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot
bosvernietiging heeft geleid.*

Noordboek is onderdeel van
20 leafdesdichten en in liet fan wanhoop bv

www.noordboek.nl

INHOUD

- 6 Voorwoord: Een verhaal om te beleven
 Gerlof Reijneker
- 8-31 **INTERVIEWS I**
32 Fryslân, de provinsje dy't bynt
 Drs. A.A.M. Brok, Commissaris van de Koning
- 38-61 **INTERVIEWS II**
62 Toekomstmakers gezocht:
 Hoe jonge professionals Fryslân vernieuwen
 Arjen Droog
- 68-91 **INTERVIEWS III**
92 Het Friese verhaal: rust, ruimte en ontspanning
 Marcel de Jong
- 98-121 **INTERVIEWS IV**
122 De keerzijde van 'rust, ruimte en gemeenschapszin'
 Martin Boisen
- 132-155 **INTERVIEWS V**
156 Vol trots de gelukkigste
 Friso Douwstra

VOORWOORD

EEN VERHAAL OM TE BELEVEN

Het verhaal van Fryslân is het verhaal van een provincie die behalve rust, ruimte en gemeenschapszin alle kansen en vrijheden aan jongeren biedt om hun stempel op hun werk te drukken. Jaren zijn we als Club Diplomatique Fryslân op zoek geweest naar dat verhaal. We zijn een club van bestuurders uit bedrijfsleven, overheid en andere maatschappelijke organisaties die het mooie, creatieve en innovatieve van Fryslân met de wereld willen delen. Waarom voelen we ons hier zo gelukkig? Wat maakt onze provincie zo bijzonder? Dat moet toch meer zijn dan die fraaie combinatie van stad, platteland en Friese volksaard?

Aan de hand van de ervaringen van 194 jongeren hebben we daar dankzij interviewer Karen Hogenbirk een vinger achter gekregen. In combinatie met beschouwingen van deskundigen.

Wat we hier in Fryslân te bieden hebben, heeft alles in zich om een magneet te zijn voor jong talent. Zo formuleert commissaris van de Koning Arno Brok het in zijn bijdrage aan dit boek. Uit eigen ervaring vertelt hij wat hij in Fryslân als nieuwkomer aantrof, waar hij later naar terugverlangde en waarom hij terugkeerde. Gedeputeerde Friso Douwstra duidt de economie van Fryslân.

Jongeren kunnen hier als ware toekomstmakers aan de slag. Directeur Arjen Droog van Planbureau Fryslân beschrijft waarom jongeren daarvoor alle kansen krijgen. Het is hier meer dan rust en ruimte. Daar moeten we ons bewust van zijn en dat moeten we ook uitventen, geeft marketingdeskundige Martin Boisen aan.

Dat laatste kan ik niet genoeg benadrukken en zie ik dagelijks om mij heen. Het is hier ontzettend fijn werken. Je krijgt hier allerlei mogelijkheden. Wie dat eenmaal doorheeft, snapt niet dat hier nog vacatures zijn. In 'it moaiste lân fan d'ierde'. In dit boek staat dat allemaal keurig onderbouwd. Ondersteund door een ruime selectie van die 194 ooggetuigenverslagen. We nodigen iedere jongere uit om zich daarbij aan te sluiten en zijn eigen verhaal van Fryslân te beleven.

Gerlof Reijneker

Voorzitter Club Diplomatique Fryslân 2019-2025

VAN KAPPER NAAR TRUCKS

NINA VAN DEN BERG (1998) is vertegenwoordiger en online marketeer bij GEJE Truck Hydraulics, technisch toeleverancier op het gebied van truckhydrauliek in de transportsector. Nina vertelt: 'Naast optimalisatie van de online marketing bezoek ik klanten, onderhoud ik de relatie en fungeer ik als tussenpersoon. Mijn belangrijkste doel is om klanten te helpen, ontzorgen en te ondersteunen. Daarnaast gebruik ik de verzamelde informatie om onze online marketing verder te verbeteren. Dit doe ik samen met collega's.'

Over GEJE vertelt Nina: 'We zijn gevestigd op een mooie locatie langs de snelweg A7, en de sfeer op kantoor is ontzettend fijn! De organisatie is groeiende; dit jaar zijn vier nieuwe collega's gestart, waaronder ikzelf. Wij lunchen elke dag samen en werken allemaal op dezelfde afdeling. Eigen inbreng wordt enorm gewaardeerd, en wij doen veel in samenwerking. Teambuilding wordt gestimuleerd, van kleidivenschiets tot een teamuitje bij sc Heerenveen of gezellig uit eten om iets te vieren. Superleuk!'

Nina, geboren en getogen in Sneek, woonde twee jaar in Noord-Holland. Al snel keerde het gezin terug naar Sneek. Aan de Friese Poort, nu Firda, volgde Nina de mbo-opleiding Allround Kapper. 'Ik vond het vak leuk, maar de gesprekken in de stoel pasten minder goed bij mij. Ik heb de studie afgerond en werkte acht jaar bij Jelte van den Berg als bijbaan. Ik ben echt trots op hoe mijn vader zijn eigen onderneming,

JLT Boten en Auto, heeft opgezet. Geïnspireerd door hem besloot ik naar IVA Driebergen (nu IVA Business School) te gaan, net als mijn vader. Ik verhuisde voor mijn mbo-studie Business Management naar Driebergen-Rijsenburg.’

Enmaal terug in Fryslân besloot Nina aan de NHL Stenden Hogeschool de studie hbo Bedrijfskunde te volgen. Voor haar afstudeerstage deed ze onderzoek naar de online vindbaarheid van GEJE. Nina: ‘René Nagelhout was erg enthousiast over mijn adviesrapport en bood mij een baan aan om door te pakken na mijn afstudeeropdracht. Heel tof!’

Sinds kort woont Nina samen in Leeuwarden. Ze vertelt: ‘In onze vrije tijd zijn we vooral bezig met het gezellig maken van ons appartement. Daarnaast ga ik graag naar festivals en feestjes van vrienden. Ik geniet ervan om naar het centrum te gaan voor een kop koffie of een lekkere lunch, steeds weer in een ander Friese dorp of stad. Ook breng ik graag tijd door met mijn familie.’

Over wonen in Fryslân vertelt ze over de Friese gezelligheid zonder dat het té druk is. Nina: ‘Je kunt de rust opzoeken, maar ook genieten van het levendige bruisen van de binnenstad. Er zijn genoeg verborgen pareltjes zoals een schattige kleine pastorie of een bakkerijtje. Vroeger woonde ik altijd in de buurt van het water. Dat is ook fijn, om zo uit de achtertuin naar het noorden te kunnen varen. Het mooiste aan wonen in Fryslân is dat iedereen vriendelijk en gemoedelijk is; men groet elkaar en iedereen is gelijk. Soms lijkt het alsof je, bij wijze van spreken, iedereen wel kent.’

ZORGEN VOOR WIE STERFT

Als oncologisch verpleegkundige in het Frisius MC Leeuwarden is **FEMKE RINSMA (1989)** verantwoordelijk voor het voorlichten, begeleiden en verplegen van patiënten met (oncologische) gastro-enterologische aandoeningen tijdens het chirurgische traject. Ook maakt ze deel uit van de Verpleegkundige Adviesraad. Femke: 'Hier werk ik op tactisch en strategisch niveau aan alles wat de verpleegkundige beroepsgroep raakt. Denk aan patiëntparticipatie, duurzaamheid en nu de fusie met het ziekenhuis Tjongerschans.'

Vanaf jongs af aan had Femke interesse in de zorg voor anderen. Ze vertelt: 'Ik ben echt voor de patiënten, voor de mens, de zorg ingegaan. Tijdens mijn derdejaarsstage in het MCL lag mijn oom op oncologie met maagkanker. Als ik hem bezocht, realiseerde ik me dat je van goeden huize moest komen om je daar staande te houden. Maar ik zag ook dat je daar echt het verschil kon maken. Er zijn mensen die niet meer beter worden. Als je weet dat mensen doodgaan, is het mooi om ze met persoonlijke zorg bij te staan.'

Aan het Friesland College, nu Firda, deed Femke mbo-Verpleegkunde. Aan het Wenckebach Instituut voor Onderwijs en Opleiden specialiseerde ze zich als oncologieverpleegkundige. Later voltooide ze de verkorte hbo-opleiding Verpleegkunde aan de Avans Hogeschool in Alkmaar.

Met collega Gerard Dijkstra maakte ze 'Verpleegkundig Café - de Podcast'. Femke: 'Mooi dat we door persoonlijk en

kwetsbaar te zijn, anderen kunnen helpen. Ook studenten hebben het goed ontvangen en voelden zich gesteund door herkenning in de situaties.'

Over de samenwerking met Gerard vertelt Femke: 'Ik houd van mensen om me heen die me inspireren. En dat doet Gerard. Ik kan veel van hem leren. Waar hij vandaan komt en wat hij meeneemt, brengt mij ook veel.'

Terugblikkend op haar ontwikkeling vertelt Femke: 'Eerst zocht ik de diepte van het vak door me te specialiseren en hbo-V te doen. Nu volg ik de leergang Nieuw Verpleegkundig Leiderschap en ga ik meer de breedte in. Mooi dat ik dat vanuit het MCL mag doen. Ik ben echt blij dat ik hier werk en de kans krijg om me verder te ontwikkelen. Ik voel me echt een MCL'er en daar ben ik trots op!'

Met zoon Hidde gaat Femke graag op pad. 'Ik houd van een gezonde leefstijl en probeer zo duurzaam, biologisch en bewust mogelijk in te kopen. Ik vind het leuk om hem daarin te betrekken. Dus naast samen op vakantie gaan, naar de stad en het museum, gaan we ook samen naar de groentetuin én de biologische winkel. Verder houd ik ervan om zelf naar de crossfit te gaan.'

Wat wonen in Fryslân mooi maakt voor Femke? 'Friesland voelt voor mij altijd als thuiskomen, als ik even ben weggeweest. En dat gevoel van thuiskomen is fijn en moeilijk in woorden uit te leggen. Ik geniet van het Friese landschap, maar ook van de levendigheid in de stad.' Of ze Fryslân ooit verlaat? Femke: 'Als ik ooit de kans krijg om met passende voorwaarden in het buitenland mijn werk te doen, sluit ik niet uit dat ik dat avontuur met mijn zoon nog wel eens aanga.'

SUPERRELAXED SCOREN

Als content creator maakt YouTuber **HARM (1998)** online amusement voor jongeren. Hij bedenkt, filmt, schrijft scripts én is zijn eigen marketeer. Op zijn YouTube-kanaal bereikt hij bijna een miljoen kijkers. Op de lagere school begon hij met YouTube-video's over videogames. Harm vertelt: 'In groep 7 rolde ik er eigenlijk in. We gameden veel en ik keek zelf veel YouTube. Ik vond het fantastisch dat mensen hun eigen actiefilms maakten; dat wilde ik ook. Ik ben gewoon gaan doen, vanuit passie.'

Vandaag de dag zijn Harms video's meer entertainment. Zo trainde hij 30 dagen als Badr Hari, overleefde op een onbewoond eiland, trainde zeven dagen als sterkste man van Nederland en deed nog veel meer zelfopgelegde challenges. Harms doelgroep bestaat uit jongeren van 13-25 jaar oud. Maar eigenlijk kan iedereen zijn content kijken.

Toen hij besloot echt een publiek te willen creëren ging hij een collab aan met andere YouTubers. Zijn volgers werden alsmaar meer. Van 200 naar 10.000 en 100.000 om nu bijna een miljoen mensen te vermaken met zijn video's. 'Om die doorbraak echt te maken is volhouden belangrijk. Het was een marathon en geen sprint. Het is belangrijk dat je overal stabiel bent. Als je geen eendagsvlieg wilt zijn moet je het echt sustainable houden. Recentelijk zijn de algoritmes veranderd; je moet nu dus nog betere kwaliteit uploaden om mee te doen. Alles gaat ook sneller en je moet elke seconde

van je video optimaliseren. Als je inspeelt op de korte aandachtsspanne krijg je hoge en goede resultaten. Ik werk zo ook steeds meer aan scriptwriting en optimalisatie om te kunnen blijven scoren.'

Voor werk verhuisde Harm richting de Randstad; centraler in Nederland en dichterbij 'het werk' in de mediawereld. Hij had het er twee jaar prima naar zijn zin maar reed ook vaak terug naar Fryslân, om vrienden en familie te zien. Terug in Fryslân rijdt hij nu voor werk soms drie keer per week op en neer naar Amsterdam.

Terug in Fryslân bevalt Harm goed. Hij houdt van de rust in de provincie maar ook de mensen; de vriendelijkheid en mentaliteit. In de Randstad was men individualistischer en heerste er meer afgunst. Harm: 'Die afgunst is in Friesland minder. Hier vinden mensen het eigenlijk gewoon heel vet wat ik doe. Het is hier superrelaxed, ik ben in de buurt van vrienden en familie én ik heb de ruimte. Ik hou van de rust en de Friese natuur. Ik woon op een rustig plekje, ik kan een blokje om de natuur in en kan eenvoudig de drukte opzoeken als ik wil.'

Toch ziet Harm ook dat er in Fryslân nog punten te behalen zijn: 'Friesland is wél minder ontwikkeld. In de Randstad is iedereen meer bekend met social media. Ook kennen de mensen daar gemiddeld weer meer verschillende mensen. Het is er drukker en de mensen komen uit alle uithoeken van de wereld. Daardoor leer je ook weer meer van elkaar.'

Toen ik gevraagd werd als wethouder, heb ik het onderwijs (tijdelijk) op moeten geven. Ik heb het erg naar mijn zin en voor de toekomst liggen er diverse opties open; onderwijs, het bedrijfsleven of een vervolg in de politiek.'

Terug van het buitenlandavontuur kwam Abel de liefde van zijn leven tegen. Hij vult aan: 'Een echte Leeuwarder! En dat ben ik nu ook. Mijn moeder is Gronings, mijn vader Fries, ik ben grootgebracht in Drenthe en woon nu met mijn vrouw, drie zonen en hond in Fryslân. Ik zie mezelf als ultieme noordeling.'

Zijn vrije tijd brengt Abel graag door met zijn gezin. Hij kijkt films en series, is een fanatiek hardloper én groot voetballiefhebber. Verder doet hij vrijwilligerswerk bij Stichting Fietsen Alle Jaren Fryslân. 'Wekelijks haal ik twee mensen op bij het verzorgingstehuis. Ik fiets dan met hen in een riksja door de stad. De ene keer langs het stadion, de andere keer langs iemands oude huis en soms gaan we een ijsje eten. Zo bouwen we een brug tussen generaties en mensen met en zonder beperking. Ook versterken we het vertrouwen, respect en het sociale cement in onze samenleving. Het is een prettige manier om je verantwoordelijkheid te nemen voor de samenleving,' aldus Abel.

Op de vraag wat Fryslân een fijne plek maakt om te wonen, antwoordt Abel: 'Ik ben verliefd geworden op Leeuwarden. Ik houd van de dynamiek van de stad en al haar facetten, en geniet ook van het groen en de ruimte. Ik woon dicht bij de Groene Ster en dat is wel echt een uitzonderlijk mooi gebied! Dus ben ik op zoek naar hectiek, dan ga ik de stad in waar ook mijn werk is. En rondom huis is het rustig, daar is veel groen en water.'